

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE*

3. Lékařská fakulta - Univerzita Karlova v Praze

Autor práce: Barbora Melničuková

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Gabriela Angelová, Ph.D.

Název práce: Vliv metodiky senzomotorické stimulace na posturální stabilitu tanečníků street dance: nerandomizovaná intervenční studie

Autor posudku: PhDr. Alena Herbenová

Body

0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, praktická potřeba a uplatnění předpokládaných výstupů práce...

3

Lze říci, že práce demonstruje jistou míru originality. Autorka práce, která se evidentně velmi poctivě věnovala hledání příslušné literatury, uvádí, že „Studie zabývající se stejným tématem, tedy konkrétně vlivem balančního tréninku na posturální stabilitu u tanečnicků street dance, zatím nebyly provedeny“. Fakt, že senzomotorický balanční trénink (zde ve formě metodiky senzomotorické stimulace) má pozitivní vliv na kvalitu tzv. posturální stability je celkem obecně znám a byl potvrzen mnoha autory, kteří se touto problematikou zabývají. Lze tedy předpokládat či dokonce očekávat, že to samé bude platit i pro takovou pohybovou aktivitu jako je tanec; to konečně uvádějí i některé studie v práci citované. Pod pojmem „street dance“ se však skrývá mnoho různých stylů, které se od sebe liší jak formou a náročností pohybové aktivity, tak např. i tréninkovou strategií či choreografií. V práci je však zkoumání podroben street dance pouze „obecně“ což snižuje míru event. uplatnění výsledků v praxi.

2 Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, přehled nejzávažnějších domácích i zahraničních literárních pramenů, databází, a to i v širších souvislostech zejména s ohledem na praktické výstupy....

2

Původně autorka zamýšlela sledovat vliv metodiky SMS na posturální stabilitu účastníků studie/tanečnicků street dance s poúrazovým stavem DKK v experimentální skupině ve srovnání se skupinou kontrolní s tanečnickými s negativní úrazovou anamnézou. Je škoda, že tento projekt byla nucena opustit, pravděpodobně z důvodu nedostatečné rozvahy před zahájením intervenční studie (neměla k dispozici dostatek probandů s poúrazovým stavem dolní končetiny); v opačném případě mohly být výsledky přesvědčivější. Ke srovnání efektu intervence na poúrazový stav DK tanečnicků s efektem intervence u tanečnicků s negativní anamnézou potom došlo pouze v rámci skupiny experimentální.

V kapitole „Současný stav bádání“ také uvádí citace z literatury, které se převážně týkají hodnocení a tréninku posturální stability tanečnicků s úrazem dolní končetiny/končetin. V kapitole „Posturální stabilita“ popisuje faktory ovlivňující posturální stabilitu, uvádí mechanismy jejího řízení a používané strategie. Zde lze najít několik nevhodných nebo i nesprávných pojmů nebo tvrzení, např. „...facilitace proprioceptorů“, „Nervový systém může představovat řídicí složku řízení posturální stability“, „Informace z aferentace jsou porovnávány s informacemi u kortexu a cerebella; za diskutabilní lze považovat také uvedenou citaci Věleho (2006) „Stabilizaci polohy z pohledu centrální nervové soustavy je možné tedy popsat jako organizaci jednotlivých segmentů v podélné ose těla takovým způsobem, aby vzdálenost paty stojné nohy k vrcholu hlavy byla co největší“ (str. 18). V dalších subkapitolách se pak věnuje vztahům mezi posturou, posturální stabilitou a významu/roli propriocepce jak na obecné úrovni tak v souvislosti nebo ve vztahu k tanci. Uvádí přehled metod vyšetřujících posturální stabilitu přičemž v praxi byl použity testy Single Leg Stance Test on Firm Surface, dále Triple Single Leg Hop Test a Jarockého test (které však v přehledu uvedeny nejsou) a vyšetření na tlakové plošině Footscan. Další subkapitoly věnované samotnému street dance se opět týkají poranění (vč. baletu) a rizikových faktorů, které jsou jeho příčinou, např. věk, technika, obuv, povrch, míra rozehřátí před tancem; žádná z citací nezmiňuje v této souvislosti kvalitu posturální stability (autorka nenašla odpovídající zdroj); vztah těchto faktorů k posturální stabilitě je ovšem zřejmý. Konečně v subkapitole „Senzomotorická stimulace“ (str.27) popisující intervenční „techniku“ použitou ve studii je možné najít neobratné, nepřesné a někdy až chybné formulace („...“název senzomotorická stimulace, čímž chtěli vyjádřit důležité propojení a souhrn aferentního a eferentního řízení“, „Její pomocí může terapeut pomoci s větší automatizací pohybových stereotypů“, „Tento koncept lze využít například při pocitu nestability či hypermobility pohybového aparátu“, „Necvičí se přes velkou únavu a bolest“).

3 Formulace cílů a záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz. Samostatné zvládnutí odborného problému, získaných údajů, odborného textu. Výsledky a závěry práce, skutečný praktický i teoretický přínos práce...

3

Cíle i záměr práce jsou víceméně jasně formulovány včetně stanovených hypotéz, nejsou však uvedeny tzv. nulové hypotézy. H1 a H5 se týká pouze experimentální skupiny, zatímco H2,3,4 skupiny experimentální i kontrolní. Není však zcela jasné, co měla autorka na mysli, když chce v experimentální skupině zjistit zda „předchozí zranění dolní končetiny v anamnéze ovlivní průběh plánu a jeho výsledky“.

Design studie – zde heterogenita sledovaných skupin je ještě posílena tím, že exper. skupina je smíšená (probandi s pozitivní i negativní úrazovou anamnézou); statistické zpracování však tento fakt bere v potaz.

Měření a sběr dat – bylo by přínosné uvést, nejlépe do přílohy, ukázkou jedné konkrétní sportovní a úrazové anamnézy, stejně tak alespoň jednu ukázkou/záznam výsledku vyšetření na plošině Footscan.

Výběr použitých klinických testů lze považovat za adekvátní vzhledem ke stanoveným cílům práce; výhodou je, že plošina Footscan poskytuje kvantitativní objektivní data. Kromě Single Leg Stance Test on Firm Surface by bylo možné event. využít i dalších testů které jsou zahrnuty v The Balance Error Scoring System (BESS) což sama autorka zmiňuje v kapitole „Limity studie“.

Kapitola „Výsledky“ (statistické zpracování dat/analýza dat) je velmi precizně zpracována, a pokud jsem schopna to posoudit, je na výborné úrovni. Lze ji považovat za nejsilnější stránku práce. Data jsou zanesena do celkem 25 tabulek a grafů. Není zrovna snadné se v takovém množství dat zorientovat a zhodnotit jejich význam nebo přínos. Jde o malé soubory probandů a statistické zpracování toto zohledňuje, ale jasnější a rychlejší informaci bychom získali při zpracování dat např. ve formě případových studií či pouhým porovnáním výsledných dat mezi jednotlivými probandy (viz např. tab.13 a 15). V diskuzi se autorka se autorka podrobně věnuje jednotlivým hypotézám, odvolává se na citované autory a posléze dochází k závěru, že i když některé dílčí výsledky ukazovaly na pozitivní trend, bylo třeba všech 5 stanovených hypotéz zamítnout. Konečně dojít k jiným závěrům v takovém souboru a při způsobu zpracování nebylo ani možné.

V kapitole „Limity studie“ jsou „pocitivě“ vyjmenována téměř veškerá omezení, která snižují hodnotu konečných výsledků práce. Možná by stálo za zamýšlení, zda nebylo možné se některých z nich vyvarovat (např. stanovení sledovaných znaků).

Závěrem lze říci, že přínos práce z hlediska fyzioterapeutické praxe je minimální vzhledem k nízkému počtu vyšetřovaných osob/probandů i krátké doby praktické práce s pokusnými osobami. Na práci lze nahlížet jako na celkem zdařilý model uchopení problému a jeho zpracování v rámci možností bakalářského studia. Nelze se však ubránit dojmu, že práce byla šita poněkud horkou jehlou.

4 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...

2

Jazyková a stylistická stránka práce má odpovídající úroveň, která splňuje požadavky bakalářské práce. Je však možné nalézt několik příkladů „stylistických“ chyb či jen nepozorností, např. „Vzhled BS a AS je dán anatomii našeho těla“ (str. 16), „Několik různých studií uvádí souvislost mezi svalovou únavou zpracování propriocepce“ (str. 19); výrazy jako „pocit subjektivní nestability“, „objektivizované testy“ namísto standardizované, aj.

V příloze chybí ukázkou alespoň jednoho záznamu vyšetření na plošině Footscan, stejně tak jako vzorek konkrétní sportovní a úrazové anamnézy (které autorka uvádí v Designu studie). V seznamu tabulek a grafů by bylo přínosné, pro lepší orientaci čtenáře, uvést čísla stránek v textu. Terapeutický program je popsán a doplněn fotodokumentací. Bohatý referenční seznam obsahuje celkem 72 odkazů na odborné zdroje, z toho je 60 zahraničních

Poznámky,
doplňky
posuzovatele:

nemám

Otázky k
obhajobě:

Uveďte prosím co rozumíte pod pojmy „úzký bipedální stoj“ a „neurofyziologické cvičení“.

Domníváte se, že posturální nestabilita může být hlavním problémem (jako příčina úrazu/úrazů DKK) tanečníků street dance?

Cílem Vaší práce bylo zjistit, zda má krátkodobý terapeutický plán založený na základě metodiky senzomotorické stimulace vliv na posturální stabilitu tanečníků street dance.

Proč jste považovala za nutné za tímto účelem pracovat ještě se skupinou kontrolní (tj. bez intervence)?

Hodnocení celkem: **Doporučuji práci k obhajobě**

Návrh klasifikace práce: **velmi dobře**

Datum:

25. 8. 2024

Podpis:

PhDr. Alena Herbenová

* nehodící se vymažte nebo škrtněte

Doporučená klasifikace celkového hodnocení BODY	KLASIFIKACE	Poznámka
13 a více	Výborně	Minimálně dva body v každé položce
9 až 12	Velmi dobře	Minimálně jeden bod v každé položce
6 až 8	Dobře	Maximálně možná jedna "nulová" položka
5 a méně	Nevyhověl	Více jak jedna "nulová" položka

